

Pitanje za usmeni odgovor O-000064/2020

upućeno Komisiji

Članak 136. Poslovnika

Kati Piri, Tanja Fajon, Tonino Picula, Andreas Schieder

u ime Kluba zastupnika S&D-a

Predmet: Mađarsko upletanje u rad medija u Sloveniji i Sjevernoj Makedoniji

Slovenski internetski portal Necenzurirano nedavno je objavio pojedinosti o političko-obavještajnoj operaciji te je tako potvrdio navode iz reportaže sjevernomakedonskog televizijskog kanala TV Nova od 8. svibnja 2018. koja je emitirana pod naslovom „Orban spašava glasila Gruevskoga”. Mađarski su čelnici koristeći slovenske banke i pomagače pokrenuli međunarodnu operaciju za prikupljanje političko-obavještajnih podataka i osiguravanje potpore za medije povezane sa sjevernomakedonskom oporbenom strankom VMRO-DPMNE. Cilj te operacije svrgnuti je vladu premijera Zaeva na izborima 12. travnja 2020. i razvrgnuti Prespanski sporazum. Ključnu ulogu u tome su odigrali vlasnici nekoliko mađarskih medijskih kuća bliskih Slovenskoj demokratskoj stranci Janeza Janše (SDS), koje financiraju poduzeća povezana s mađarskim premijerom Orbanom. Portal Necenzurirano primio je podatke i informacije kojima se dokazuje da su najmanje tri poduzeća blisko povezana s Fideszom u jednoj fazi svojeg poslovanja (počevši od kolovoza 2018.) ostvarile prihod od 4 milijuna EUR, od čega je 1,5 milijun EUR ostao u Sloveniji, dok su 2,5 milijuna EUR prebačena u Sjevernu Makedoniju. Slovensko novinarsko društvo utvrdilo je da su pokušaji diskreditiranja sjevernomakedonske vlade i napadi na nju poprimili takav intenzitet da su postali prijetnja slobodi medija i demokraciji.

1. Kako Komisija može jamčiti da se države članice ne upleću u demokratske procese država kandidatkinja i drugih država članica te kako može sprječiti slične događaje u budućnosti?
2. Je li Komisija zatražila, odnosno namjerava li zatražiti od Delegacije EU-a/Predstavništva Komisije u Ljubljani da se to pitanje istraži i hoće li se rezultati tih istraga objaviti?
3. Hoće li Komisija poduzeti odgovarajuće korake kako bi obvezala Google, Facebook i druge tehnološke divove da navedu pravnu osobu koja je platila sadržaj i oglašavanje te je odgovorna za širenje lažnih vijesti (kao što je to učinila u slučaju Cambridge Analytica)?
4. Hoće li Komisija od mađarske vlade zatražiti da se očituje o tome je li se upletala u demokratske procese države kandidatkinje i države članice?
5. Kako su prema mišljenju Komisije navedeni događaji utjecali na slobodu medija u Sjevernoj Makedoniji i Sloveniji?

Podneseno: 06/10/2020

Rok za odgovor: 07/01/2021